

աստածների եւ Վանահայրը՝ Նոր Աստուծոյ: Այդ պատկերի մեջ Վանահայրը բաժնուած է ինքն իր մէջ. Ճերմակաւորը իր խղճի մէկ ձայնն է որ յայտնուում է իրեն յիշեցնելու աշխարհը, ուրիշ խօսքով՝ իր անցեալը իշխանուհիին հետ միասին: Վանահօր միւս եսը անդրդուելի է: Պաշտպանում է Նոր Աստուածը: Սակայն այդ պաշտպանութիւնը աւելի պիտի վերագրել իր հիասթափման աշխարհային կեանքից, քան իր համոզումներին: Այդ նոյն բանը շատ պարզ երեւում է, երբ նա չի ուզում որեւէ խօսք լսել իշխանուհիին հետ 25 տարի առաջուայ իրենց կեանքից. նրա հիասթափութիւնը այնպիսի խորութեան է հասել որ նա իրողութիւններն անգամ ուրանում է: Նա ձեւանում է որ չէ ըմբռնած իշխանուհու այնտեղ – Ցամաքաբերդ – գալու ու հաստատուելու դրդապատճառը: Այնքան է այդպէս ձեւացած որ իշխանուհուց լսելուն պէս թէ եկեղեցին ի յիշատակ իրենց սիրոյ է հիմնել, սաստիկ գայթակղում է եւ որոշում է եկեղեցին քանդել: Այդպիսի մի կեղծաւորութիւն մի վանականից կարելի է սպասել: Եւ հեղինակը շատ պարզ է արտայայտել այդ կեղծիքը Ճերմակաւորի յայտնութեամբ, իշխանուհու մօտ, երբ Վանահայրը ուրանում է շատ իրողութիւններ: Վանահայրը ստիպուած է լինում խոստովանել Ճերմակաւորին, թէ, այո՛, այդ եկեղեցին նուիրուած է Հին աստածներին...

Այսպէս, համոզուած, Վանահայրը գնում է եկեղեցին քանդելու, որպէս գի աշխարհային ոչինչ չնայ աղօթատունի մէջ:

Վանահօր տիպարը որչափ եւ լաւ դարբնուած՝ միշտ մնում է մի մշտնապատ անձնաւորութիւն, միշտ վարանոտ է եւ ենթակայ սայթաքումների, իսկ դրա գլխաւոր պատճառը ինքն իր առաջ յանցաւոր լինելն է. Ճերմակաւորը նրա խթանն է. երբ կեղծիքի է դիմում, Ճերմակաւորը նրա առաջ է ցցուած որպէս դատաւոր:

Նրա խօսքերը «Քանի կ'ապրինք պիտի շինենք. հէնց որ աւարտենք, այլ եւս տաճար չէ, այլ կոստուն» – տարօրինակ եւ հետաքրքիր են մի վանահօր բերանում, որ